

240

ZARZĄDZENIE Nr 58 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 25 maja 1962 r.

w sprawie zakresu i trybu współdziałania Głównego Urzędu Statystycznego z zainteresowanymi organami administracji państwowej w usprawnieniu sprawozdawczości, a w szczególności w opracowaniu wzorcowej dokumentacji stosowanej w jednostkach gospodarki społecznej.

W celu usprawnienia sprawozdawczości statystycznej stanowiącej podstawę badań statystycznych dotyczących życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego oraz służącej do kontroli realizacji narodowych planów gospodarczych — na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o organizacji statystyki państwowej (Dz. U. Nr 10, poz. 47) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Współdziałając w zakresie usprawnienia sprawozdawczości z zainteresowanymi organami administracji państwowej, Główny Urząd Statystyczny:

- 1) opracowuje i udziela wytycznych dotyczących programów badań statystycznych, ustalania projektów formularzy sprawozdawczych z punktu widzenia racjonalnego i przejrzystego ich układu oraz treści, a ponadto udziela wytycznych dotyczących usprawnienia organizacji i techniki prac statystyczno-sprawozdawczych,
- 2) organizuje i przeprowadza okresowy instruktaż pracowników organów administracji państwowej oraz jednostek gospodarki społecznej, zatrudnionych przy sporządzaniu sprawozdawczości statystycznej,
- 3) przeprowadza kontrolę sprawozdawczości statystycznej, mającą na celu sprawdzenie legalności, terminowości, rzetelności i prawidłowości sprawozdań statystycznych,
- 4) organizuje narady dla oceny obowiązującej sprawozdawczości z uwzględnieniem jej przydatności i właściwego wykorzystania.

2. Naczelné organy administracji państwowej oraz prezydja wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) ustalać będą w porozumieniu z Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego roczne plany kontroli prac statystyczno-sprawozdawczych w podległych

im jednostkach oraz będą przekazywać do wiadomości Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego wyniki kontroli, jak również zarządzenia wydane w celu usunięcia stwierdzonych niedociągnięć i faktów sprzecznych z ustawą o organizacji statystyki państwowej i przepisami wydanymi na podstawie tej ustawy.

3. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego przy wykonywaniu planów kontroli, o których mowa w ust. 2, ustalać będzie dla organów statystyki państwowej plany kontroli prac sprawozdawczo-statystycznych i przekazywać do wiadomości naczelných organów administracji państwowej i prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) ujawnioną w toku kontroli nielegalną sprawozdawczość i stwierdzone przypadki nierzetelnego i nieprawidłowego sporządzania sprawozdań oraz przedstawiać wnioski zmierzające do usprawnienia pracy jednostek sprawozdawczych. Niezależnie od kontroli przewidzianych w planie ustalonym przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego terenowe organy statystyki państwowej mogą w uzasadnionych przypadkach, wynikających z bieżących prac statystycznych tych organów, przeprowadzać dodatkową kontrolę prac statystyczno-sprawozdawczych.

4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może inicjować przeprowadzanie w miarę potrzeby wspólnych kontroli przez organy statystyki państwowej i organy administracji państwowej.

§ 2. Główny Urząd Statystyczny, współdziałając z zainteresowanymi organami i instytucjami przy ustalaniu corocznych programów badań statystycznych, o których mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o orga-

lizacji statystyki państwowej (Dz. U. Nr 10, poz. 47), obowiązany jest zwrócić szczególną uwagę na ograniczenie do uzasadnionych potrzeb sprawozdawczości związanej z tymi badaniami.

§ 3. 1. Wniosek o zatwierdzenie instrukcji i formularzy sprawozdawczości, o której mowa w § 2, składany do Głównego Urzędu Statystycznego z zachowaniem wymagań określonych w wytycznych wydanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, powinien zawierać:

- 1) projekty formularzy sprawozdawczych i instrukcji,
- 2) zakres i plan opracowania sprawozdawczości,
- 3) uzasadnienie celowości wprowadzenia sprawozdawczości.

2. Przez sprawozdawczość, której instrukcje i formularze podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego (art. 13 ust. 2 ustawy o organizacji statystyki państwowej), rozumie się zestawienia liczbowe, sporządzane jednorazowo lub okresowo dla celów statystycznych lub dla operatywnej kontroli działalności, przekazywane na zewnątrz przez jednostkę sprawozdawczą w formie wypełnionych formularzy sprawozdawczych, ankiet lub raportów. Obowiązki zatwierdzania podlegają również wzory stałych okresowych meldunków bądź sprawozdań telegraficznych i telefonicznych.

3. Nie podlegają zatwierdzeniu zestawienia liczbowe sporządzane jednorazowo w toku kontroli lub inspekcji na żądanie jednostki nadzorującej lub uprawnionych organów kontroli.

4. W razie wątpliwości czy sprawozdawczość, o której mowa w ust. 1, podlega zatwierdzeniu — rozstrzyga Prezes Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 4. Jeżeli obowiązek sporządzania sprawozdawczości statystycznej objętej wnioskiem, o którym mowa w § 3, dotyczy również jednostek sprawozdawczych nie podlegających nadzorowi wnioskodawcy — do wniosku dołączyć należy dokument stwierdzający uzyskanie zgody właściwego organu naczelnego tych jednostek na wprowadzenie projektowanej i objętej wnioskiem sprawozdawczości.

§ 5. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego może:

- 1) uzależnić zatwierdzenie instrukcji i formularzy sprawozdawczych od:
  - a) wprowadzenia zmian w brzmieniu, układzie formularzy i instrukcji oraz w trybie, rozdzielniku i terminarzu przesyłania sprawozdań,
  - b) przekazywania Głównemu Urzędowi Statystycznemu i terenowym organom statystyki państwowej odpisów zestawień wynikowych, opracowanych na podstawie zatwierdzonej sprawozdawczości statystycznej,
  - c) dostarczania Głównemu Urzędowi Statystycznemu i terenowym organom statystyki państwowej odpowiedniej ilości wzorów wydrukowanych instrukcji i formularzy sprawozdawczych;
- 2) odmówić zatwierdzenia formularzy i instrukcji, w razie gdy:
  - a) potrzeba wprowadzenia sprawozdawczości statystycznej nie jest należycie uzasadniona,
  - b) projektowana sprawozdawczość statystyczna narusza zasady metodologii lub nie odpowiada warunkom przyjętym w sprawozdawczości statystycznej, określonej instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 6. Główny Urząd Statystyczny w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku zawiadamia zainteresowanego wnioskodawcę o stanowisku Urzędu, określając przy tym — w przypadkach wymagających przeprowadzenia dodatkowej kontroli projektowanej sprawozdawczości — termin ostatecznego przekazania decyzji Głównego Urzędu Statystycznego w tej sprawie. Termin ten nie może być dłuższy od dni 30, licząc od daty otrzymania wniosku.

§ 7. Zatwierdzone instrukcje i formularze sprawozdawczości statystycznej powinny posiadać w prawym górnym rogu nadruk „Zatwierdzono przez GUS dnia . . . . . nr . . . . . z ważnością, od dnia . . . . .” oraz w lewym górnym rogu nazwę i adres instytucji, na której użytek zostały zatwierdzone formularze i instrukcje.

§ 8. Wnioskodawca podejmując badania statystyczne obowiązany jest sporządzać i dostarczać jednostkom sprawozdawczym instrukcje oraz formularze sprawozdań statystycznych w ilości niezbędnej do sporządzania sprawozdań i wtórników według rozdzielnika — przez cały czas trwania obowiązku sprawozdawczego.

§ 9. Główny Urząd Statystyczny prowadzi rejestr zatwierdzonych formularzy i instrukcji dotyczących sprawozdawczości statystycznej według wytycznych Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 10. 1. Zainteresowane organy administracji państwowej przy współudziale Głównego Urzędu Statystycznego opracują sukcesywnie wzorce dokumentacji stosowanej w jednostkach gospodarki uspołecznionej dla celów ewidencji i sprawozdawczości. Wzorce tej dokumentacji, ujęte w odpowiednich katalogach, powinny być opracowane w pierwszej kolejności w zakresie dokumentacji stosowanej w przedsiębiorstwach przemysłowych, budowlano-montażowych, transportowych, handlowych, w państwowych gospodarstwach rolnych i leśnych.

2. Wzorce dokumentacji dotyczyć będą tej części formularzy i druków, które ze względu na swój charakter będą mogły mieć powszechne bądź szersze zastosowanie w poszczególnych rodzajach przedsiębiorstw należących do odpowiednich działów gospodarki narodowej.

§ 11. Kierownictwo i nadzór nad pracami, zmierzającymi do ujednoczenia obecnie obowiązujących formularzy i druków dokumentacji, o której mowa w § 10, oraz do opracowania wzorów druków tej dokumentacji w zakresie:

- 1) przedsiębiorstw przemysłowych zaliczanych do gałęzi przemysłu:
  - a) wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej oraz przemysłu paliw — należy do Ministerstwa Górnictwa i Energetyki,
  - b) hutnictwa żelaza, hutnictwa metali nieżelaznych, przemysłu maszynowego i konstrukcji metalowych, przemysłu elektrotechnicznego, przemysłu środków transportu oraz przemysłu metalowego — należy do Ministerstwa Przemysłu Ciężkiego,
  - c) przemysłu chemicznego oraz przemysłu gumowego — należy do Ministerstwa Przemysłu Chemicznego,
  - d) przemysłu włókienniczego, przemysłu odzieżowego oraz przemysłu skórzano-obuwniczego — należy do Ministerstwa Przemysłu Lekkiego,
  - e) przemysłu spożywczego — należy do Ministerstwa Przemysłu Spożywczego i Skupu;
- 2) przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz przedsiębiorstw przemysłowych zaliczanych do gałęzi przemysłu materiałów budowlanych, przemysłu szklarskiego i przemysłu porcelanowo-fajansowego — należy do Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych,
- 3) przedsiębiorstw transportowych — należy do Ministerstwa Komunikacji,
- 4) przedsiębiorstw handlu wewnętrznego — należy do Ministerstwa Handlu Wewnętrznego,
- 5) państwowych gospodarstw rolnych — należy do Ministerstwa Rolnictwa,
- 6) państwowych gospodarstw leśnych oraz przedsiębiorstw przemysłowych zaliczanych do gałęzi przemysłu drzew-

nego i przemysłu papierniczego — należy do Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego.

§ 12. 1. Ministrowie resortów wymienionych w § 11 powołają w terminie do dnia 31 grudnia 1962 r. międzyresortowe komisje, których zadaniem będzie zakwalifikowanie do ujednolicenia odpowiednich formularzy i druków dotychczasowej dokumentacji, z uwzględnieniem możliwości ich usprawnienia (w tym również szczegółowości zapisów), przygotowanie projektów wzorców druków oraz konsultacja tych projektów z wybranymi przedsiębiorstwami. Praca międzyresortowych komisji, właściwych dla poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw, powinna obejmować dokumentację związaną z działalnością wszystkich przedsiębiorstw należących do poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej, bez względu na ich przynależność do odpowiednich resortów i prezydiów rad narodowych.

2. W razie potrzeby, na wniosek Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, analogiczne międzyresortowe komisje mogą być powoływane również w ministerstwach nie wymienionych w § 11.

3. W skład komisji, o których mowa w ust. 1, obok przedstawicieli zainteresowanych ministerstw powinni wejść również przedstawiciele Głównego Urzędu Statystycznego oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. W sprawach dotyczących dokumentacji stosowanej w państwowych przedsiębiorstwach planu terenowego w posiedzeniach komisji powinni brać udział — na zaproszenie przewodniczącego komisji — również przedstawiciele niektórych prezydiów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

§ 13. 1. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Ministrem Finansów i Prezesem Polskiego Komitetu Normalizacyjnego powoła komisję, której zadaniem będzie koordynowanie prac komisji międzyresortowych

(§ 12), udzielanie odpowiednich wytycznych oraz przygotowanie na podstawie projektów wzorców druków — katalogów wzorców dokumentacji.

2. W pracach komisji uczestniczyć będą przedstawiciele komisji międzyresortowych oraz rzeczoznawcy zapraszani przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 14. 1. Przewodniczący międzyresortowych komisji (§ 12) w terminie do dnia 31 maja 1963 r. prześlą zainteresowanym ministrom i Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego ramowy plan prac komisji międzyresortowej, zawierający również orientacyjne terminy wykonania poszczególnych prac objętych tym planem.

2. Międzyresortowe komisje współdziałają z odpowiednimi komórkami organizacyjnymi resortów, działającymi na podstawie zarządzenia nr 205 Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 października 1961 r. w sprawie gospodarki formularzami (Monitor Polski Nr 79, poz. 330), w celu wykorzystania w swych pracach ewidencji i wzorników formularzy stosowanych w poszczególnych resortach.

§ 15. Członkowie komisji, o których mowa w §§ 12 i 13, jak również osoby uczestniczące w pracach komisji otrzymują za udział w posiedzeniach komisji wynagrodzenie w wysokości określonej przez obowiązujące przepisy.

§ 16. Katalogi wzorców, o których mowa w § 13, będą przekazywane zainteresowanym organom administracji państwowej, instytucjom państwowym i organizacjom spółdzielczym w celu dostosowania formularzy i druków dokumentacji używanej w podległych jednostkach gospodarki uspołecznionej do wzorców objętych katalogami. Koszty wydania katalogów pokryte będą z budżetu Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 17. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**